Сім ознак шахрайської вакансії в Інтернеті

PUBLISHED 1 ЧЕРВНЯ 2026

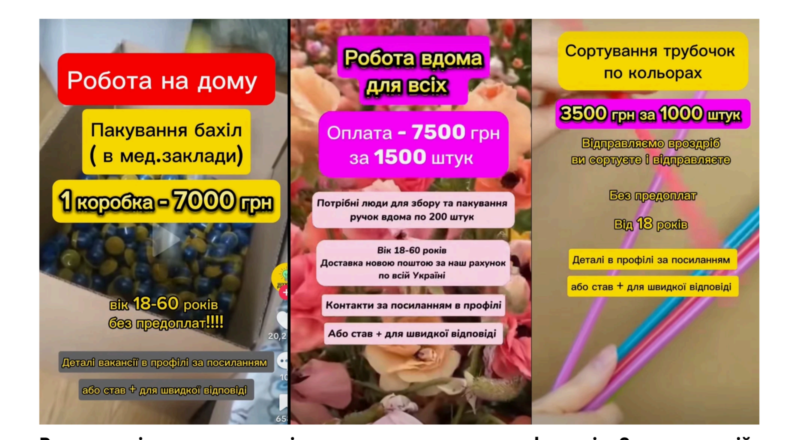

Ринок праці воєнного часу – ідеальне середовище для аферистів. Серед вакансій, що збирають найбільше відгуків, стабільно лідирують позиції з низьким бар'єром входу – копірайтери, оператори чатів, менеджери – де конкуренція серед шукачів роботи найвища. Саме туди й цілять шахраї: люди, що шукають підробіток чи вимушені змінити сферу, набагато вразливіші до обіцянок «легкого старту».

Будь-яка передоплата – за навчання, обладнання чи непрошене «покращення резюме» – це шахрайство. Але схема працює, бо виглядає переконливо. Нижче – розбір реального кейсу від видання Realist, чеклист перевірки роботодавця та покрокова інструкція, куди звертатися, якщо вас уже ошукали.

Чому шахраї полюбляють ринок праці

За підсумками 2025 року правоохоронці зафіксували майже 49 тисяч кримінальних проваджень за статтею «Шахрайство» – це на 25% менше, ніж рекордний 2024-й, але все ще в 1,8 раза більше, ніж до повномасштабного вторгнення. Статистика ховає важливий нюанс: реальний масштаб більший, адже значна частина постраждалих не звертається до поліції. Хтось соромиться. Хтось не вірить у результат. Хтось просто вважає втрачену суму «невеликою».

Серед схем, пов'язаних із ринком праці, особливо поширились так звані «робіцянки» – від слів «робота» і «обіцянка». Аферисти створюють сторінки в соцмережах або цілі сайти, що копіюють офіційні ресурси компаній, використовуючи їхні логотипи, фірмові кольори та стиль комунікації. З мас-хакером стикнулися «Аврора», Rozetka, АТБ та інші відомі бренди. Схема проста й масштабована: якщо під відомим іменем не спрацює, завжди є десятки безіменних «IT-стартапів» та «міжнародних компаній».

З початком повномасштабної війни шахрайські «офіси» ще дужче активізувалися та заполонили ринок – і платформи з пошуку роботи, і Telegram-канали, і Instagram-сторінки. Нові переміщені, демобілізовані, студенти та всі, хто шукає дистанційну зайнятість – усі вони опинились у зоні підвищеного ризику.

> *Цифрова золота лихоманка чи золото для дурнів? Анатомія шахрайської індустрії крипто-курсів для "швидкого збагачення"*

Кейс: «навчання за ваш рахунок»

Розглянемо типову схему, яку фіксують і кіберполіція, і незалежні платформи. Шукачка роботи – назвімо її Оксана – розмістила резюме на одному з великих job-порталів. Через кілька годин їй написали у Telegram: «рекрутерка» великої IT-компанії пропонує роботу оператора технічної підтримки, дистанційно, 4–8 годин на день, стабільна зарплата плюс бонуси.

Для отримання роботи потрібно було пройти курси, які нібито оплачує роботодавець, до того ж навчання треба завершити за тиждень. Деталі з'ясовуються поступово: спочатку виявляється, що курси треба оплатити самостійно – «компанія відшкодує після першого місяця роботи». Сума – кілька тисяч гривень. Потім з'являється «страховий депозит», потім – оплата за «доступ до корпоративної системи».

Підкуп довіри – ключовий елемент схеми: спочатку можуть навіть заплатити невелику суму, щоб створити враження реальної роботи. Але потім змушують внести більше – під приводом «розширення можливостей» або «доступу до вигідніших завдань».

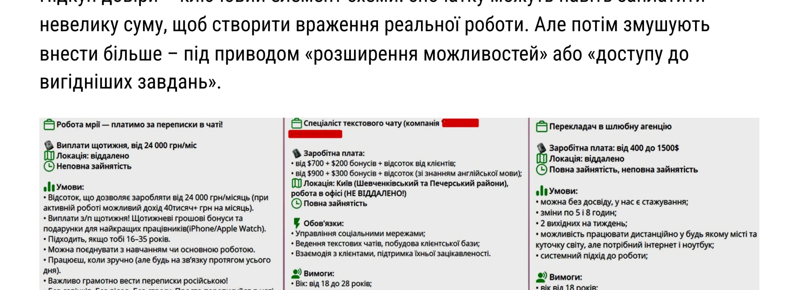

Після переказу грошей «рекрутерка» перестає відповідати. Сторінка в Telegram зникає. Компанія, від імені якої велося листування, про неї нічого не знає – бо ніколи й не чула.

> *Куди веде "легкий заробіток" у TikTok. Як не потрапити на гачок шахраїв, які пропонують збагатитись*

Сім ознак шахрайської вакансії

Більшість фейкових пропозицій роботи видають себе ще до того, як ви встигаєте відправити резюме. Ось сигнали, які мають зупинити:

1. **Передоплата під будь-яким приводом.** Під час працевлаштування не переказуйте гроші за «доступ до роботи», «навчання» або «страховий внесок». Жоден легітимний роботодавець не бере гроші з кандидата до початку роботи.
2. **Захмарна зарплата за «просту роботу».** Серед тривожних дзвіночків – обіцянки захмарної зарплатні за «просту роботу», тиск та маніпуляції, граматичні помилки в оголошенні. Отримувати високу зарплату без знань та досвіду – вигадка аферистів.
3. **Спілкування лише через месенджери.** Реальна компанія має корпоративну пошту й телефон. Якщо «рекрутер» відмовляється від відеодзвінка, не називає посаду й прізвище – це тривожний сигнал.
4. **Порожній або підозрілий профіль рекрутера.** Фейкового рекрутера можуть видати стокові фото або зображення, згенеровані ШІ, неточні назви посад, новостворений профіль без рекомендацій, коментарів чи публікацій.
5. **Відсутність співбесіди як такої.** Остерігайтеся вакансій без співбесіди, надавайте перевагу вакансіям з офіційним працевлаштуванням. Якщо вас «беруть» одразу після першого повідомлення – це не фарт, а схема.
6. **Пропозиція прийшла першою.** Ви нічого не надсилали, але вас «знайшли» й пропонують ідеальну роботу? Рекрутер нібито знайшов ваш профіль і хоче обговорити можливості співпраці – класична приманка. Великі компанії саме так не рекрутують рядових співробітників.
7. **Тиск на терміновість.** «Місця закінчуються», «треба відповісти до вечора», «умови діють лише сьогодні» – маніпуляції, покликані відключити критичне мислення.

> *Шахрайство в соцмережевих магазинах Facebook, Instagram, Telegram*

Чеклист перевірки роботодавця: 6 кроків

Перш ніж погоджуватися на будь-які умови та тим більше переказувати гроші, витратьте десять хвилин на просту перевірку.

1. **Знайдіть компанію в офіційних реєстрах.** Перевірте назву в Єдиному державному реєстрі Мін'юсту. Немає запису – немає компанії.
2. **Пошукайте вакансію на офіційному сайті роботодавця.** Усі вакансії справжніх компаній публікуються на офіційних сайтах з пошуку роботи та на їхніх власних сторінках. Також можна зателефонувати у контакт-центр чи службу підтримки – там підтвердять правдивість чи фейковість пропозиції.
3. **Перевірте рекрутера в LinkedIn.** Якщо лист підписаний, перевірте ім'я відправника в LinkedIn. Немає профілю або він новостворений з мінімальною активністю – це привід зупинитися.
4. **Загугліте назву компанії зі словом «шахраї».** Незалежні відгуки на форумах, у соцмережах і на платформах типу Glassdoor або DOU – набагато надійніші за відгуки на сторінці самого «роботодавця».
5. **Зателефонуйте.** Офіційний номер, знайдений самостійно (не той, що надіслав «рекрутер»), – і задайте кілька уточнювальних питань. Реальна компанія відповідає та не ухиляється.
6. **Вмикайте критичне мислення.** Запитуйте у рекрутерів якомога більше деталей про роботу: що точніші відповіді отримаєте, то менше сумнівів залишиться. Якщо вакансія викликає підозри – краще не відгукуватись.

Що робити, якщо ви вже втратили гроші

Якщо шахраям вдалося вас обдурити – не панікуйте й не мовчіть. Швидкі дії підвищують шанси на повернення коштів.

1. **Збережіть усі докази.** Скриншоти переписки, оголошення, підтвердження платежу, номер картки чи рахунку отримувача. Нічого не видаляйте.
2. **Зверніться до банку.** Подайте заявку на чарджбек – оспорювання транзакції. Що швидше після переказу – то більше шансів заблокувати кошти.
3. **Подайте заяву до кіберполіції.** Онлайн-форма доступна на gov.ua/declare і працює цілодобово. Також можна надіслати заяву Департаменту кіберполіції на електронну пошту callcenter@cyberpolice.gov.ua. Для офіційного відкриття кримінального провадження варто додатково звернутися за номером 102.
4. **Поскаржтеся на платформу.** Якщо фейкова вакансія розміщена на Work.ua, OLX, Robota.ua або в соцмережі – повідомте модераторів. Платформи блокують такі оголошення й попереджають інших користувачів.
5. **Попередьте інших.** Залиште відгук, розкажіть у тематичних спільнотах. Ваше попередження може зупинити наступну жертву.

Куди скаржитися: ресурси

Кіберполіція України — основний орган для фіксації інтернет-шахрайства. Онлайн-заява: cyberpolice.gov.ua/declare, гаряча лінія: 102, пошта: callcenter@cyberpolice.gov.ua.

Державна служба України з питань праці (Держпраці) — якщо йдеться про порушення трудових прав або незаконні умови «роботодавця»: dsp.gov.ua.

Державна служба зайнятості — консультації щодо легальних вакансій і перевірки роботодавців: dcz.gov.ua.

Платформи пошуку роботи — Work.ua, Robota.ua та OLX мають форми для скарг на підозрілі оголошення безпосередньо у сервісі.

Надійно.орг — команда Nadiyno.org приймає повідомлення про шахрайські сторінки та ініціює їхнє блокування.

- Шахрайська замануха. Як відбувається «отримання грошей» для українців в Telegram

Висновок: робота буває, шахрайство – теж

Ринок праці в Україні справжній і великий. Легальних дистанційних вакансій – тисячі. Але рівно тому, що запит є, аферисти й зайняли цю нішу.

Перевіряйте роботодавця, шукайте відгуки та офіційні контакти компанії. Надавайте перевагу вакансіям з офіційним працевлаштуванням. І пам'ятайте: жодна легальна компанія у світі не бере гроші з кандидата до початку роботи. Якщо від вас чогось вимагають «наперед» – це вже відповідь на всі питання.

Мовчання після обману захищає шахраїв, а не вас. Подана заява – навіть якщо сума здається дрібною – допомагає слідству бачити масштаб схеми й виходити на організаторів. Обачність – це навичка. А заява – це вчинок.

Like
Tweet

Новини партнерів

Реклама

Дмитро Кулеба одружився вдруге: весільні...

Ексміністерка окупантів депортувала...

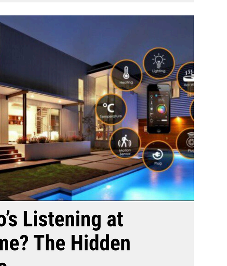
Незвично та дивно: українці почали...

Privacidad y Hogar Conectado 2026:...

¿Tu casa te está escuchando? El lado...

Who's Listening at Home? The Hidden Side...

Tags: афера інтернет-шахрайство поради шахрайство

YOU MAY ALSO LIKE...

Первое мексиканское преступное сообщество – La Eme или Мексиканская Мафия
24 СІЧНЯ 2021

МАЛЫШ С БОЛЬШИМ «АВТОРИТЕТОМ»
20 СІЧНЯ 2005

«Сидеть» будем по-европейски
14 ЖОВТНЯ 2013

НОВИНИ

На Чернігівщині внаслідок російської атаки постраждали восьмеро людей, серед них – троє дітей
1 ЧЕР, 2026

Збито/подавлено 228 російських БПЛА
1 ЧЕР, 2026

Reuters: Трамп згорнув розслідування воєнних злочинів Росії в Україні
1 ЧЕР, 2026

Оперативна інформація щодо російського вторгнення станом на 08:00 01.06.2026
1 ЧЕР, 2026

Генеральний штаб ЗСУ інформує про втрати ворога на 01.06.26
1 ЧЕР, 2026

Сили безпілотних систем розгромили логістичні бази окупантів у глибокому тилу Донеччини (відео)
1 ЧЕР, 2026

На Чернігівщині тривають пошуки зниклого 17-річного хлопця з Бобровиці (фото)
1 ЧЕР, 2026

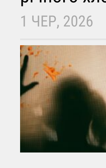
Зброя терору та політичного придушення: ООН верифікувала мінімум 310 випадків застосування рашистами сексуального насильства
1 ЧЕР, 2026

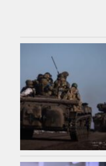
Як із тюрми потрапляють на фронт: «Я був у статусі зека, а тепер військовий»
2 ТРА, 2026

Квиток у штурмовики замість умовно-дострокового: Як засуджені жінки оббивають пороги ТЦК
2 ТРА, 2026

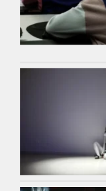
Нові злочини в старому одязі — й зовсім нові злочини
3 ТРА, 2026

Тіньова економіка на стероїдах штучного інтелекту та як Telegram став головним офісом кібермафії
3 ТРА, 2026

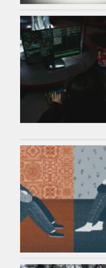
«У України вкрали дитину». Як італійське усиновлення краде українську ідентичність
3 ТРА, 2026

Квиток в один бік через статтю вісімдесят один один
4 ТРА, 2026

COVID-19 ДТП Донбасс Київ Розшук дітей агрессия России атака дронами-камікадзе вбивство вбивство мирних жителів вимагання война война с Россией воєнні злочини РФ втрати окупантів війна з Росією грабіж державна зрада допомога союзників Україні замах на вбивство зловживання службовим становищем знищення окупантів колабораційна діяльність коронавирус коррупция корупція крадіжка напад Росії на Україну наркозлочини незаконне переправлення осіб через держкордон ножове поранення обстріли цивільної інфраструктури оперативна інформація пособники окупантів привласнення коштів підроблення документів п'яний за кермом ракетні удари окупантів розбій російські воєнні злочинці русский мир смертельна ДТП убийство хабар хуліганство шахрайство

РЕКЛАМА

У ФОКУСІ

Бюджетні тисячі доларів для віртуальних вебкам-студій: як полковники Нацполіції трьох областей погоріли на порно

ІНШІ НОВИНИ

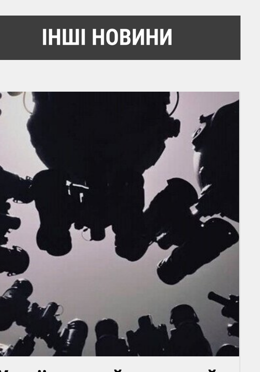
Україна винайшла новий тип дронів, які змінюють хід війни – ..
ДЕТАЛЬНІШЕ

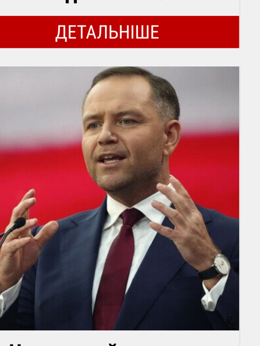
Навроцький пропонує позбавити Зеленського одного з орденів
ДЕТАЛЬНІШЕ

ДУМКИ ЧИТАЧІВ

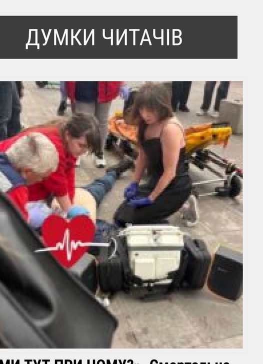
«А МИ ТУТ ПРИ ЧОМУ?». Смертельна відмова за п'ять хвилин від порятунку та ціна байдужості київської підземки

ФОТОРЕПОРТАЖ

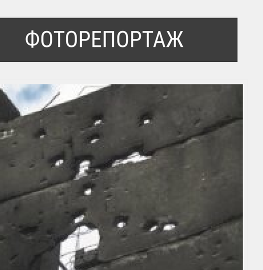
Як виглядає українська ТЕЦ, що пережила не одну ракетну атаку російських загарбників

НОВИНИ IT

Технологии
Загрузка...

Передрук матеріалів "України кримінальної" повністю - з письмового дозволу. Для Інтернет-видань – без обмежень за обов'язкових умов: зазначення адреси ресурсу у вигляді гіперпосилання. Copyright © 2018 Україна кримінальна. Всі права захищені. E-mail для контактів:
cripo@cripo.com.ua